

Aan de leden van de raad

Datum : 21 juni 2022
Zaaknummer : 657283
Contactpersoon : Bert Berendsen
Telefoonnummer : 026 377 3296

Onderwerp: Schriftelijke vragen art. 44 Rvo over Tegengaan seksuele uitbuiting minderjarige

Geachte voorzitter en leden,

De raadsleden Carolien Zwijnepoel en Suzan Kemperman van de fractie D66 hebben ons bij brief, ingekomen 9 april 2022, schriftelijk vragen gesteld op grond van artikel 44 van het Reglement van Orde voor de Politieke Avond van de gemeente Arnhem 2018 over [Tegengaan seksuele uitbuiting minderjarige](#).

Ter beantwoording van deze vragen delen wij u het volgende mee.

1. Is het college het met ons eens dat het noodzakelijk is dat jongeren/kinderen goed geïnformeerd worden over de mogelijkheden als er sprake is van seksuele uitbuiting? Zo niet, waarom niet?

Ja, wij kunnen helaas niet vroeg genoeg beginnen om kinderen te leren 'wat te doen' bij seksuele uitbuiting, bij pogingen daartoe en bij de herkenning ervan in hun omgeving. Seksuele uitbuiting van jongeren/kinderen is als misdrijf één van de prioriteiten voor de gemeente Arnhem in ons programma tegen ondermijnende criminaliteit.

2. In hoeverre heeft het college zicht op het aantal incidenten rondom mensenhandel en/of seksuele uitbuiting onder jongeren in Arnhem, zo niet: Waarom niet?

Wij hebben geen duidelijk beeld van het aantal incidenten. De sterkste aanwijzingen voor de omvang in Arnhem vinden wij in de rapportages van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel met Arnhem in de top 10 van gemeenten met de hoogste aantallen meldingen van seksueel misbruik, maar ook hierbij geldt de kanttekening dat het om een schatting gaat.

Dat wij werken met inschattingen, heeft een aantal oorzaken:

1. Mensenhandel herhaalt zich ellendig genoeg
2. Het speelt zich voornamelijk af in het verborgene

3. Het toegenomen gebruik van sociale media maakt dat misstanden nog verder van de radar verdwijnen. Inmiddels is onze woordenschat 'verrijkt' met termen als *sexting*, *grooming* en *sextortion*. Jongeren vinden elkaar in een online wereld, maken al chattend nieuwe vrienden en lopen het risico om net die foto op te sturen waarmee ze kwetsbaar zijn. Achter deze chatcontacten kunnen criminele bendes zitten die aan de hand van scripts kwetsbare jongeren benaderen. Zelfs in online spelletjes voor kinderen van 12 tot 16 jaar zit al een chatfunctie.

4. Psychosociale factoren waarom jongeren geen aangifte doen van seksuele uitbuiting, blijkt uit onderzoek van het Centrum Kinderhandel Mensenhandel (CKM)¹. Zo is het mogelijk dat een slachtoffer zichzelf niet als zodanig ziet, kan een slachtoffer weinig of geen vertrouwen hebben in instanties, kan de drempel tot aangifte als te hoog ervaren worden en kan de duur van een strafproces afschrikwekkend werken.

3. Hoeveel aangiftes van seksuele uitbuiting onder jongeren zijn er gedaan de afgelopen vijf jaar?

De politie meldt dat er de afgelopen vijf jaar vier aangiftes zijn opgenomen van jongeren die te maken hadden met seksuele uitbuiting. Daarnaast zijn in een tweetal zaken getuigen gehoord, maar heeft dat niet tot een aangifte geleid. Tot slot meldt de politie dat met twee minderjarige meisjes en met twee vrouwen gesprekken zijn gevoerd, maar dat geen van allen aangifte heeft willen doen.

4. Wat heeft het college gedaan om de aangiftebereidheid te vergroten onder jongeren om aangifte te doen als er sprake is van seksuele uitbuiting?

- *In hoeverre is er op dit moment sprake van informatievoorzieningen vanuit de gemeente, al dan niet in samenwerking met de politie om jongeren van de mogelijkheden te voorzien? Zo niet, waarom niet?*
- *In hoeverre is er een samenwerking met de zorginstellingen in Arnhem als het gaat om het vroegtijdig signaleren van mensenhandel onder jongeren? Zo niet, waarom niet?*

Het college heeft de afgelopen jaren geen gerichte actie ingezet om de aangiftebereidheid onder jongeren te vergroten. Het lage aantal aangiftes onder jongeren vindt het college zorgwekkend. Wij volgen met grote belangstelling de proeftuin verhoging aangiftebereidheid onder jongeren van het CKM en de politie. Met een mix aan interventies werken de partners uit de opsporingsketen aan het vergroten van de contactbereidheid tussen slachtoffers en de politie. De politie en het CKM verwachten dit najaar de resultaten te presenteren. Op basis van deze resultaten bepalen wij welke interventies ingezet gaan worden om ook in Arnhem ervoor te zorgen dat jongeren de weg naar de politie weten te vinden.

We hebben wel volop geïnvesteerd in het vergroten van de bewustwording en alertheid. Uiteraard moet dit ook leiden tot meer aangiftebereidheid onder jongeren.

¹ 'Aangifte doe je niet'. Een studie naar factoren die een negatieve invloed hebben op de aangiftebereidheid van Nederlandse, minderjarige slachtoffers van seksuele uitbuiting. Juni 2018.

Datum : 21 juni 2022
Zaaknummer : 661024
Pagina : 3

Algemeen bekend werden in pre-coronatijd de acties met acterende 'loverboys' op de Korenmarkt, die uitgaande meisjes binnen enkele minuten in vreemde auto's kregen. Deze geruchtmakende acties combineerden wij voortdurend met oproepen tot aangifte doen.

Bij het project Veilig In en Om Scholen (VIOS), met intussen voor vrijwel alle middelbare scholen een team van docenten, wijkagenten en jongerenwerkers, zit extra aandacht voor criminele uitbuiting en seksuele uitbuiting in het programma. Specifiek voor het thema online seksuele uitbuiting zijn gastlessen gegeven door een ervaringsdeskundige. Alle activiteiten worden zichtbaar gemaakt via de massamedia, met daarbij expliciet de oproep om aangifte te doen.

Om niet alleen jongeren, maar alle Arnhemse inwoners te informeren over de mogelijkheid én wenselijkheid van het doen van aangifte maken wij binnenkort via onze gemeentesite een routekaart beschikbaar. Moviera ondersteunt slachtoffers bij het doen van aangifte en begeleidt desgewenst slachtoffers verder in het traject.

De samenwerking met zorginstellingen in Arnhem en het vroegtijdig signaleren van mensenhandel is opgebouwd maar moet worden geïntensiveerd. Wij hebben zorginstellingen gevraagd aandachtsfunctionarissen te leveren, zodat via hen aandacht voor mensenhandel verspreid kan worden onder alle medewerkers. Momenteel geven we dit netwerk een nieuwe impuls. Het verhogen van de aangiftebereidheid onder jongeren is daarbij een speerpunt.

5. Heeft college zicht op de effecten van de interventies die zijn ondernomen door het college om de bereidheid van aangifte onder jongeren rondom seksuele uitbuiting te vergroten? Zo niet, waarom niet?

Nagesprekken met leerlingen en docenten tijdens gastlessen en na acties en ook de reacties op massacommunicatie en posts leren ons dat jongeren welwillend zijn om aangifte te doen van seksuele uitbuiting als zij zicht krijgen op onze inzet en erop vertrouwen dat het tot resultaten leidt. Een effect van de interventies is ook dat leerlingen met voorstellen komen voor lessen in seksuele omgangsvormen en op hun school informatie vragen over vertrouwenspersonen. Voor ons als college is de conclusie dat het van cruciaal belang is dat de aangiftebereidheid flink omhoog gaat.

6. Zijn er in Arnhem programma's of campagnes om de seksuele weerbaarheid van jongeren te vergroten? Zo niet, waarom niet? Zo ja, welke programma's of campagnes zijn dit?

Volgende maand starten wij een voorlichtingsprogramma over seksuele gezondheid. Het programma is gericht op preventie en repressie van (online) seksuele intimidatie. Dit programma leert jongeren om te gaan met ongewenst seksueel gedrag en spoort ook aan om ongewenst gedrag te melden en bespreekbaar te maken. Wij willen met dit programma alle leerlingen in het basisonderwijs, het middelbaar onderwijs, het MBO en het HBO bereiken.

Datum : 21 juni 2022
Zaaknummer : 661024
Pagina : 4

Daarnaast hebben we in uitvoering van een motie van uw raad, een plan gereed voor een online bewustwordingscampagne voor jongeren met de inzet van lokale *influencers*. Deze verzenden we zo snel mogelijk aan uw raad.

7. Wat is het college van plan de komende jaren, al dan niet met partners nog te gaan doen om seksuele uitbuiting tegen te gaan?

Binnenkort presenteren wij u ons beleidsplan mensenhandel voor de periode 2022-2026, waarin wij de aanpak ontvouwen van onze strijd tegen uitbuiting. Seksuele uitbuiting is naast arbeidsuitbuiting en criminele uitbuiting een ernstig probleem dat ook de aankomende jaren prioriteit krijgt. De grote schade die deze wrede misdaad teweegbrengt, is onverteerbaar en dient met alle partners en met alle beschikbare middelen bestreden maar het allerliefst voorkomen te worden.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

J.H. de Baas

A. Marcouch